

ROMÁNIA ÉS A KÖZPONTI HATALMAK VÉDELMI SZERZŐDÉSE.

Berlin, június 15. A Kreutz Zeitung megerősíti annak hírét, hogy Románia és a központi hatalmak között 1883. óta védelmi szerződés van, amelyet utóljára Majorescu újított meg 1920-ig tartó érvényességgel. Ennek a szövetségi szerződésnek első pontja háboru esetén jóakaratu semlegességet ír elő. A német lap sajnálkozását fejezi ki, hogy az elmúlt hat évben nem alapozták meg annyira ezt a szerződést, hogy Romániának magatartását már a most folyó háboru kezdetén kétségtelemné tette volna.

Wilson a mexikói-kérdést akarja rendezni.

Berlin, június 15. Az Egyesült-Államokban minden valószínűség szerint új politikai kampány kezdetét jelenti Bryan lemondása és nagy mértékben küzdelmet. Bryan a legnagyobb mértékben használja még mindig jelentékeny politikai tőkét. *A déli államok egyáltalában nem értenek egyet a kormány politikájával*, mert a politika következtében képtelenek elhelyezni gyapottermésüket, amelyet normális körülmények között Németország vesz fel. Wilson elnök nem sokat törődött a déli államokkal, amelyek mindig erősen demokratikus érzelműek voltak, tehát minden körülmények között demokrata elnökre fognak szavazni. *A közép államok lakossága politikailag ingadozó*, a Huströszt itt erősen dolgozik, ugyancsak a kormány ellen. Hozzájárul mindellhez az is, hogy *Wilson a mexikói kérdést komolyan rendezni akarja és nemrég hajórajt küldött Verakruzba*. Bryan proklamációja nagy hatást tett a német-amerikaiakra is.

Repülőink Kragujevác felett.

Ujvidék, június 15. Egy pilóta, aki részt vett Kragujevác bombázásánál, a következőket beszélte el:

— Az elindulás előtt való este a repülőszakasz parancsnoka felszólítást intézett a repülőtisztékhez, pilótákhoz és montőrökhöz, hogy ki akar résztvenni egy nagyobb szerű, és veszedelmesebb kiránduláson? *Minden tiszt és pilóta jelentkezett*. Erre ő kiválasztotta azokat, akiket el akart küldeni és elmondta, hogy Kragujevácba kell kirándulnunk.

— Ahogy átrepültünk a Száva fölött, *Obrenovánál* a sötétség dacára, motorunk zakatolásától észrevettük azt, hogy merre megyünk és telefonon mozgósították ellenünk az egész környék gyalogságát és tüzérségét. *Mindenütt puska- és ágyutüzzel fogadták gépeinket, főként Valjevóban, Arangyelovác fölött és Kragujevácnál*. Mi azonban vigan röpiültünk a géppuska-, fegyver- és ágyu ropogása közben. Kragujevác alatt már egy francia aeroplán várt minket, amely az én gépemet üldözni kezdte és elkeseredetten tüzelt géppuskájából. A lövések azonban sem a gépben, sem bennünk kárt nem tettek. *Senkiben semmi kár nem történt, célunkat pompásan elértük* s föl se vettük a francia gépmadár támadását, mert mi a szerbiai francia aeroplánok fölött nagy fölényben vagyunk.

Az élelmiszer-uzsora megszüntetése.

— A tanács javaslatai. —

(Saját tudósítónktól.) Kedden délelőtt dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklésével közgyűlést előkészítő tanácsülés volt. A szerdai közgyűlésre két indítvány érkezett be élelmiszerdrágaság ügyében. Az egyik indítványt Pásztor József törvényhatósági bizottsági tag tette, amelyet már egész terjedelmében ismertettünk. A másikat kedden reggel terjesztette a tanács elé dr. Végman Ferenc. A két indítvány lényegileg megegyezik abban, hogy az élelmiszer drágaság már tűrhetetlen, sürgős intézkedésre van szükség és legelőszérűbb a piaci árak makszimálása. A tanács csak részben tette magáévá az indítványozóknak az élelmiszer uzsora megszüntetésére irányuló javaslatait, ami a szerdai közgyűlésen bizonyára élénk vitának fog alapot szolgáltatni.

Végman Ferenc azt indítványozza hogy a városi tanács a főkapitánnyal egyetértőleg állapítsa meg a közgyűlési határozattól számítva *3 nap alatt* a főbb élelmiszer-cikkek piaci árait és illetve helyesebben *állapítsa meg az élelmiszer-cikkek azon legmagasabb árát, mint a mely áron felüli eladás az árukkal való uzsorászkodás ismérvét állapítja meg*. Ezen ármegállapítással együtt mondassék ki, hogy:

1. a nem folyékony élelmiszer-cikkeknél a most szokásos *ürmérték* helyett a *sulymérték* használandó;

2. ugyancsak *sulymérték* használandó a levágásra alkalmas *szárnyas állatoknál*;

3. minden husvágó és élelmiszer-cikkek árusítói — kivéve a szárnyas jószág eladókat, — kötelesek az áruk *egység árát az árukon feltüntetni és a közvetítő árusítók* (a kofák) pedig kötelesek árusítási helyükön *nevüket és lakásukat is feltüntetni*;

4. másutt, mint a hatóságilag megjelölt piaci helyen és az egyesek részére kijelölt helyen árusítani nem szabad, — *a mozgó kofáskodás* tehát, az árusítási engedélynek nyom-bani megvonás terhe alatt, — *tilos*;

5. Kifejezendő, hogy a megállapított ár a szokásos legjobb minőségű áru egységárának felel meg;

6. a megállapított ár nem lehet nagyobb a közgyűlés napján volt piaci árnál, ami azonban — *időről-időre módosítható és kihelyesbíthető*;

7. *üzletekben a megállapított piaci ár csak az ár 10%-ával lehet magasabb*.

A kibocsájtandó rendeletben állapíttassék meg a rendelet ellen vétőkre nézve a *törvényes büntetési következmény* (15 napi elzárás és 200 korona pénzbírság), *ugy az, hogy a rendelet ellen vétők a piaci árusítástól nyom-ban eltávolíthatók*.

II. Állapítsa meg a közgyűlés a korcsmában, vendéglőkben és kávéházakban azenelési zárórát és pedig mindenütt éjjeli egy órára.

III. Mondja ki a közgyűlés, hogy az ezek tekintetében hozott határozatok *csakis birtonkon kívül felelősek*.

A tanácsülésen dr. Szalay József főkapitány együttesen ismertette a két indítványt. Előadta, hogy Szegeden már március óta van hatósági élelmiszerüzlet, husmérés, szombat óta pedig zöldséget is árusít a hatóság. A hatósági élelmiszer üzletek a fennállásuk óta

655.000 koronát forgalmaztak. A zöldségárusításból is befolyt néhány nap alatt öt-hatszáz korona. A hatósági boltban és husmérésben a piaci áraknál jelentékenyen olcsóbban árusítanak. A kenyér például talán legolcsóbb az országban, negyven fillér kilója. A főkapitány összehasonlítja a szabadkai hatósági árakat a szegedi átlagos árakkal és megállapítja, hogy Szegeden általában olcsóbb az élelmiszer, mint Szabadkán, vagy akár Nagyváradon, ahol szintén makszimálták az árakat. A hatósági zöldség még nem valami olcsó, de ez az új üzem még a beszerzés nehézségeivel küzd. A szabályrendelet nem intézkedik a sulymértékről.

Dr. Cicatricis Lajos főispán szerint *rendeletileg meg lehet csinálni a sulymérték alkalmazását az ürmérték helyett, még pedig olyképpen, hogy az összes élelmiszer-boltokban és a kofák is megbízható sulymértéket használjanak*.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy ha Szegeden a szabad árusítást ilyen súlyos feltételekhez kötik és folytonosan korlátozzák — akkor a termelők más piacokat fognak áruikkal felkeresni és még nagyobb lesz ennek következtében a drágaság.

A tanács végül is abban állapodott meg, hogy a *zöldséget, gyümölcsöt és baromfit ezentúl kilóval mérik*. A piacokon a város is állít fel sulymértéket, a Valéria-téren van is egy hatósági mérleg.

Ezután az árak megállapítását vitatták meg. A főispán szerint *a makszimálás nem hatékony eszköz*. A hatósági ár csak arra való, hogy azon felül büntetlenül ne lehessen árusítani élelmiszert. Nem lehet előre szabályozni az árakat, hanem a hatóság kötelessége, hogy a viszonyoknak megfelelően *időnkint állapítsa meg egyes élelmiszer-cikkek árát*, ami azonban nem jelenti a makszimálást. A főispán nézetét a tanács is helyeselte és *nem javasolja a piaci árak makszimálását, hanem a főkapitányra bizza, hogy időnkint állapítsa meg egyes élelmiszer-cikkek legmagasabb árát, a melynek túllépése kihágási büntetési tény.*

A főkapitány előterjesztette azt is, hogy az egyik indítványozó azt kívánja, hogy minden városrészben állítson fel a hatóság három-három élelmiszer-üzletet. A főkapitány szerint ez igen nagy költségbe kerülne és fölösleges is. Teljesen elegendő, ha *Rókuson, Alsó- és Felsővároson létesítenek egy-egy élelmiszer-üzletet*. A Belvárosbari már van. Rókuson a Hunyadi-téren, Alsóvároson a Mátyás-téren, Felsővároson pedig a Szentgyörgy téren állítanak fel hatósági bódét. Éppen ezért fontos feladat, hogy a város *minél nagyobb mennyiségben szerezzen be élelmiszereket*, hogy a hatósági bódékban biztosítható az árusítás folytonosságát. Ezt pedig csak bevásárlók alkalmazásával lehet elérni, kik egyes vidékeken fölkeresik a termelőket és nagyobb tömegben vásárolnak, kötésekét csinálják.

A piaci felügyeletre vonatkozólag a tanács *nem tartja alkalmasnak ellenőrző-bizottságok kiküldését* sem nők bevonásával, sem azok nélkül.

A főkapitány nem tartja kivihetetlennek, hogy törvényhatósági tagok, elsősorban a mostani indítványozók, tanítók és háziasszo-

A DÉLMAGYARORSZÁG

legújabb és legérdekesebb táviratai

nappal:

kiadóhivatalunk
és a Békei hírlapiroda kiraka-
tában, ::

este:

a Kass, Korzó, Európa, Royal-
kávéházban és a Haggenmacher
— vendéglőben olvashatók. —